

Den Glemte Grønlænder

Efter et besøg i Det Grønlandske Hus blev en ny dør åbnet til et opgør med fordomme om grønlandere. Det blev til jagten på den moderne grønlander. Ham der passer sit arbejde som alle andre, og hende der er i gang med en videregående uddannelse. Kort sagt, de uproblematisk grønlandere der ubemærket er en del af det danske samfund.

Af Anne-Sofie Storm Wesche

Scenen er Odensemi Kalaallit Illuat, Det Grønlandske Hus i Odense, og aktørerne er tre unge studerende. De er indbegrebet af den moderne grønlander.

På det hvide skilt ved siden af døren står der Allaffik, kontor. Gangen er lys og imødekommende, og på væggen hænger der et kæmpe kort over Grønland. Længere nede ad gangen hænger der bjergtagne billeder af landskaber med isbjerge. I butikken er der tasker og moonboots i sælskind på hylderne.

Ivalu kommer henimod mig. Hun lever på ingen måde op til mit billede af en grønlander. Hendes øjne leder tankerne hen på blåt, forårsklart vand, og den diskrete make-up er med til at fastholde billedet.

- Parnuna har lige ringet. Hun er ti minutter forsinket, Ivalu smiler og viser mig hen til mødelokalet. Også her hænger der et kæmpe grønlandskort. På bordet er der stillet kaffe og te frem. Ind ad døren træder en forpustet pige, det er Parnuna.

- Skal vi ikke også have fat på Frederik, han vil så gerne snakke med. Parnuna hiver mobilen frem, men bliver afbrudt af Ivalu.

- Du kan da bare gå op ad trappen og hente ham. Det er jo kun to trin!

På første og anden sal ligger kollegieværelserne. Lidt efter kommer de to ned, og alle sætter vi os omkring bordet.

Det slår mig så smukke de er, alle tre.

Tre grønlandske succeser

Ivalu Meincke Fencker læser medicin. Hun har lyngens sarte udtryk, nikkende i den stride

vind. Hun er den af dem der savner Grønland mest. Noget som hun blandt andet forklarer med, at hun har kæreste på Grønland, på niende år. Parnuna Egede er den mest talende af de tre, hun er køn med en mimik og attitude der på engang er charmerende og intelligent. Hun læser biologi med speciale i oceanografi. Jens Frederik Høegh-Knudsen læser historie. Han minder om Daniel Day-Lewis i filmen "Den Sidste Mohikaner". Han bærer det samme stolte blik og den karakterfaste holdning. Her er ingen underdanige stammefolk eller druknede skæbner.

Alle tre har planer om at vende tilbage til Grønland og bruge deres uddannelser til at udvikle og forbedre hjemlandet. Og alle tre er enige om, at der er meget, der kan gøres bedre på Grønland. Ivalu vil gerne være med til at præge sundhedsområdet, og Parnuna vil gerne tilbage til Grønland og forske. Hun er optaget af den globale opvarmning.

- Hvordan præsenterer I jer i udlandet, som danskere eller som grønlandere? Svaret kommer først fra bordenden:

- Når man siger, at man er grønlander her i Danmark, bliver jeg nogle gange mødt med fordommene om Grønland. At der er mange alkoholikere, en høj selvmordsprocent og en generel social nød. Parnuna stopper op, tænker lidt, og fortsætter:

- Da jeg var i Tyskland var reaktionerne anderledes. Der spørger de om, der ikke er koldt og om der overhovedet lever mennesker deroppe.

- Lever der ikke isbjørne på gaderne, Ivalu afbryder grinende.

- Det er straks et mere eksotisk og discovery-agtig billede de har af os. Og det er rart ikke at blive mødt med fordomme. Man bliver mere grønlandsk af at være andre steder, Parnuna stopper for at tage en slurk af teen.

Den moderne grønlander

Som provokation fortæller jeg, at de er de første normale grønlandere, jeg har stiftet bekendtskab med. Jens Fredrik griber den luften og giver sig til at tale om en yndig dame ved navn Julie Berthelsen, som han mener, er en flot eksponent for Grønland.

- Du ser hende jo ikke stå med en guldbajer, eller flænse en sæl op. Hun er prototypen på den moderne grønlander, pigerne griner, mens Jens Frederik beskriver Julie som en ambassadør for Grønland.

- Hvad er en moderne grønlander? Alle tre taler i munden på hinanden, men det er Parnuna der sluttelig får ordet:

- Hun er jo ikke dum, plus hun er smart klædt, hun taler flere sprog, og alligevel ved hun, hvor hun har sine rødder. Hun er international, men har en base i Grønland. Jens Frederik tilføjer, at det er godt, at der er nogle grønlandere der vender sig mod verdenen og ikke ind mod sig selv.

En danskers fastlåste billede

Han er let genkendelig som han står dér og svajer, og er lige ved at vælte, men med et fast tag i guldbajeren genvinder han balancen. Det er den forsumpede grønlander der kaster tilfældige forbandelse ud i vinden. Vi bryder os ikke om synet, han vækker den dårlige samvittighed. Vi tilskuere søger trøst i vores uvidende medlidenhed og ønsker ham langt væk, der hen hvor han hører hjemme. Tilbage til et portræt af en tavs sælfanger i sin kajak, der som den eneste bryder den kolde, stille overflade. Eller bag hundeslæden henover indlandsisen. Det er så nemt at forestille sig lyden af den knirkende sne, trods det vi aldrig har sat fod der. Vi ved det bare, Smilla vidste det, Kronprinsen følte det.

Hvorfor formår vi danskere ikke at følge med og sætte grønlanderen i andet og nyt perspektiv?

Jens Frederiks bud er, at undervisningen om Grønland i de danske folkeskoler er for mangelfuld:

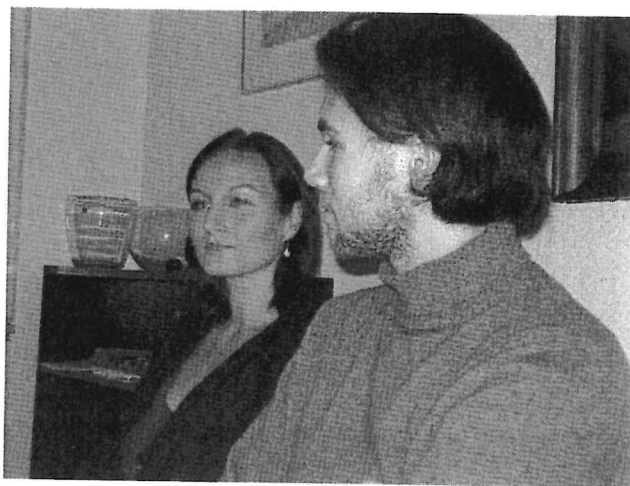
- Mange unge har en ufattelig dårlig viden om Grønland, især når man tager i betragtning, hvor stor en del af riget det er. Det er skræmmende.

Det undrer ikke Parnuna, at billedet om den alkoholiserede grønlander hænger så godt fast i danskernes bevidsthed.

- Jeg ser jo typerne nede i byen, fyrrårigde der vælter rundt og ser forfærdelig ud, og folk hvisker, at de er grønlanderstive, men mig ser de jo ikke. Ivalu bryder ind.

- Jamen, det er jo netop det, de lægger jo kun mærke til dem der træder frem og ud af billedet, og derfor forbliver billedet.

Båndet er løber ud, men de tre engagerede grønlandere forsætter diskussionen om det moderne Grønland, uanfægtet af at der bliver taget billeder. Gennem kameraet ser jeg tre, der skal være med til at redefinere deres hjemland. Blitzten lyser rummet op, og det store hvide Grønland på væggen kaster refleksen tilbage.

De moderne grønlandere – Ivalu Meincke Fencker og Jens Frederik Høegh-Knudsen